nieuws

Nationale boerderij herstelde van dioxinecrisis

nieuws

Volgens voorlopige berekeningen van de Boerenbond is het globale land- en tuinbouwinkomen in 2000 gestegen met 13,8 procent tegenover 1999. Uitgedrukt per voltijds tewerkgestelde arbeidskracht stemt dit overeen met een stijging van 16 procent tegenover 1999.

1 JANUARI 2001 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 14:25

Volgens voorlopige berekeningen van de Boerenbond is het globale land- en tuinbouwinkomen in 2000 gestegen met 13,8 procent tegenover 1999. Uitgedrukt per voltijds tewerkgestelde arbeidskracht stemt dit overeen met een stijging van 16 procent tegenover 1999.

De berekening van het globaal land- en tuinbouwinkomen wordt gemaakt volgens het principe van de "nationale boerderij". Dit is volgens het principe dat er in België maar één boerderij zou bestaan die alle noodzakelijke plantenvoeding, veevoeders,... enz. aankoopt en die alle geproduceerde land- en tuinbouwproducten verkoopt.

Bij de berekening van het inkomen op de "nationale boerderij" worden enkel de activiteiten van de zgn. telplichtige land- en tuinbouwers bij de berekeningen betrokken. Het betreft hier dus de verkoopsactieve land- en tuinbouwers.

De "nationale boerderij" komt volgens de voorlopige cijfers aan een omzet die gelijk is aan de waarde van de nationale productie, t.t.z. 286,7 miljard fr. Die omzet omvat de akkerbouwproducten, met als belangrijkste teelten: aardappelen, suikerbieten en granen; de tuinbouwproducten en de dierlijke producten met de varkenssector, de rundvlees- en de zuivelsector als belangrijkste sectoren. De omzet in akkerbouwsectoren valt terug met 5 procent.

In de graansector lag de omzet in 2000 naar schatting 5 procent onder het niveau van vorig jaar. De oppervlakte geoogste granen lag dit jaar wel zo'n 12 procent hoger in vergelijking met 1999. Niettegenstaande de grotere oppervlakte hebben de slechte weersomstandigheden in de maand juli sterk gedrukt op de opbrengsten, waarbij vooral de gerstopbrengsten zeer sterk tegenvielen. Globaal komt de graanproductie, uitgedrukt in tonnen, op hetzelfde peil te liggen als in 1999.

De slechte weersomstandigheden bij de oogst hebben geleid tot een "declassering" van veel baktarwe naar voedertarwe. Vooral na de oogst was de prijsdruk bijzonder groot. In de maanden augustus en september lag de tarweprijs ruim 10 procent lager tegenover dezelfde maanden van vorig jaar. Ook komt door de slechte kwaliteit het grootste deel van de geoogste granen niet in aanmerking voor de Europese interventie.
De voorbije maand zijn de prijsnoteringen voor de granen gestegen. De opduikende BSE-perikelen met de daaruit voortgesproten beslissing om diermeel in veevoeder te verbieden, heeft op de internationale markten geleid tot sterk gestegen prijzen voor eiwitgrondstoffen. Zo bijvoorbeeld zijn de prijzen van erwten de laatste twee weken met ongeveer 20 procent gestegen. Ook de sojaprijzen stegen sterk.
De plantaardige eiwitgrondstoffen hebben ook de graanprijzen een opwaartse stuwing gegeven. Zo zijn de tarweprijzen sedert begin november met 40 fr. per 100 kg. gestegen, wat een toename betekent met bijna 10 procent. Ook de grote vraag vanuit Nederland heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld. Naast de klassieke granen heeft ook maïs een belangrijke sprong voorwaarts gemaakt. Maïs is één van de weinige granen met een relatief belangrijk percentage olie. Deze graansoort wordt vooral in Frankrijk meer gebruikt dan voorheen.
Toch moet erop gewezen worden dat de huidige en toekomstige vraag naar granen niet voldoende is om het surplus dat er momenteel op de markt is nog weg te werken. Analisten menen dat de recente prijsstijgingen gedeeltelijk speculatief zijn en dit zeker voor granen.
Het verbod op het gebruik van diermeel dat vanaf 1 januari 2001 van kracht werd in de gehele Europese Unie, zal in elk geval op korte termijn de markten onrustig blijven stemmen. Vanaf eind januari/begin februari zal er wellicht opnieuw meer stabiliteit komen. Alleszins zal het eiwitverbod leiden tot stijgende veevoederprijzen. Voeders voor leghennen en braadkippen zullen het eerst met stijgingen af te rekenen hebben. Concreet worden voor deze voeders de komende weken prijsstijgingen verwacht met 10 à 15 procent. Voor andere veevoeders zoals varkensvoeder zullen de prijsstijgingen beperkter zijn.
Het areaal aardappelen daalde in 2000 met 3 procent, nadat er in 1999 een toename met bijna 10 procent opgetekend werd. De daling was vooral opmerkelijk bij de vroege aardappelen, waar de oppervlakte terugliep met 14 procent. De redementen van de oogst lagen onder het peil van vorig jaar, zodat het geproduceerde volume terugliep met ongeveer 10 procent. De prijzen zullen in de huidige campagne licht hoger liggen tegenover de vorige campagne. Op dit ogenblik is de stemming prijshoudend. De termijnmarkt van Amsterdam is voor de komende maanden optimistisch gestemd.

Het areaal suikerbieten liep dit jaar terug met 10 procent tegenover vorig jaar. De opbrengsten lagen in 2000 tussen 50 en 70 ten per ha. Dit is dezelfde orde van grootte als in het jaar daarvoor. Er wordt voor 2000 een totale suikerproductie verwacht van 900 à 930 000 ton.
Wel moet erop gewezen worden dat in Henegouwen en (vooral) West-Vlaanderen een aantal honderden ha bieten niet konden gerooid worden. Deze situatie kan tot gevolg hebben dat de overdrachtmogelijkheden van Veurne, Moerbeke, Fontenoy en Fransnes beperkt worden. In verband met de overdracht blijft ook de onduidelijkheid over de financiering van de stockage na juni 2001.
Een veel grotere ongerustheid moet evenwel uitgaan naar de toekomst van het suikerreglement. Eer hangen op dit vlak donderwolken boven de sector. De Europese Commissie heeft namelijk voorgesteld om het huidige suikerregime met slechts twee jaar te verlengen. Tijdens de discussies in de Commissie werd ook de idee geopperd om later het quotasysteem af te schaffen.
Tevens wordt voorgesteld om de markt volledig en onbeperkt open te stellen voor de invoer van suiker van de armste ontwikkelingslanden. Daardoor zou het bestaande quotasysteem onhoudbaar worden.
Vlas, hop en tabak scoren beter in 2000
De globale productiewaarde van de nijverheidsgewassen (koolzaad, vlas, tabak, hop) zal in 2000 naar schatting 14 procent hoger uitvallen in vergelijking met 1999.
Enkel voor koolzaad was er een terugval in de productiewaarde. Dit was een gevolg van de scherpe daling van de productie die voortvloeide uit een daling van het areaal. De prijsstijging met gemiddeld 20 procent was niet voldoende om de daling van de productie goed te maken. Globaal daalde de productiewaarde voor koolzaad met 8 procent.
In de vlas- en hopsector liepen de zaken gesmeerd. Er is opnieuw een goede internationale vraag naar vlas. Dit heeft mede te maken met de heropleving van de economie in het Verre Oosten. Ook in China worden terug meer vezels gebruikt. Het vlasareaal nam dit jaar toe met 10 procent, terwijl de opbrengst gelijk bleef. Tevens situeren de prijzen zich 20 à 30 procent hoger in vergelijking met vorig jaar. De globale productiewaarde zal daardoor bijna 40 procent hoger liggen tegenover 1999.
Het hopareaal bleef op hetzelfde peil als vorig jaar. De opbrengsten waren dit jaar behoorlijk. Dit gold ook voor de kwaliteit. Door de betere internationale vraag kregen we bijna een verdubbeling van de prijs. Hier dient opgemerkt te worden dat de hopsector de voorbije jaren in een diepe crisis was terechtgekomen.

Het areaal tabak nam dit jaar af met 4 procent. De productie liep in dezelfde mate terug. Er is nog steeds een behoorlijke vraag naar inlandse tabak, niettegenstaande alle discussies over de tabaksteelt in Europa. De prijzen van tabak bleven nagenoeg stabiel in vergelijking met 1999.

Tuinbouw realiseert omzetstijging van gemiddeld 4,5 procent

In de groentesector kan dit jaar gesproken worden van een omzetstijging met 4 procent tegenover vorig jaar. Dit is althans de stijging van de veilingomzetten in de periode van januari tot en met november 2000.

Uiteraard is dit cijfer een globaal resultaat van sterk uiteenlopende ontwikkelingen in de verschillende subsectoren. De tomaten kenden een zeer behoorlijk jaar met een omzettoename van 19 procent. De aanvoer lag zo'n 10 procent lager, maar anderzijds stegen de prijzen voor losse tomaten met ruim 30 procent tegenover vorig jaar. Een gelijkaardige evolutie deed zich ook voor in het segment van de trostomaten.

Voor serresla werd een lichte omzetdaling opgetekend als gevolg van een terugloop van de aanvoer met 7 procent. De gemiddelde prijs voor serresla lag wel 5 procent hoger. Witloof kende globaal een slecht jaar. De productie steeg weliswaar met 30 procent, maar de prijzen kelderden gemiddeld met 36 procent. Komkommers kenden betere tijden, met een omzetstijging van 32 procent. In deze substector lag een prijsstijging met 50 procent aan de basis van deze vooruitgang.

Voor prei was 2000 een duidelijk minder goed jaar met een omzetterugloop van 25 à 30 procent. Niet de productie, maar wel de slechte prijsvorming ligt aan de basis van deze omzetdaling. Voor bloemkolen werd een lichte omzetverbetering genoteerd, als gevolg van betere prijzen. Dit was ook het geval voor paprika en champignons.

In de fruitsector werd in de eerste elf maanden van dit jaar een globale omzettoename gerealiseerd met 5 procent. De productie van appelen en peren lag in 2000 ongeveer op hetzelfde peil als 1999. In 1999 overheerste de bijzonder slechte prijsvorming voor appelen het marktbeeld. Deze situatie bleef aanhouden in 2000. Wel is het einde van het seizoen voor appelen behoorlijk goed verlopen.

In tegenstelling tot de appelen bleef de prijsvorming voor peren behoorlijk. Aardbeien noteerden dit jaar een daling van de omzet met 10 procent. Er moet wel op gewezen worden dat 1999 een uitzonderlijk goed jaar was voor de aardbeienteelt.

In de sierteeltstector werd er dit jaar globaal een kleine vooruitgang geboekt. Wel was er een zeer wisselend marktbeeld. Chrysanten kenden dit jaar een dramatische verkoop. Potplanten kenden eveneens een moeilijke afzet, terwijl voor azalea's de markt verzadigd blijkt te zijn.

Dierlijke sectoren kenden heropleving na dioxinecrisis

In de zuivelsector steed de omzet in 2000 met 2 procent. De leveringen aan de melkerijen zouden op hetzelfde peil als 1999 gebleven zijn. De prijzen stegen gemiddeld met 2 procent, voornamelijk als gevolg van een verbeterde internationale marktsituatie.
De rundvleessector kende in 2000 een productietoename met 3 procent, terwijl de prijzen met gemiddeld 2 procent stegen. Voor de dikbildieren, waar de dioxinecrisis een minder grote impact had op de prijsvorming, bleven de prijzen op hetzelfde niveau als 1999. Voor de reforme koeien, waar de gevolgen van de dioxinecrisis aanzienlijk waren, stegen de prijzen dit jaar met gemiddeld 12 procent. Momenteel wordt de rundvleessector geconfronteerd met grote onzekerheid als gevolg van de BSE-problematiek.
De varkenssector die in 1999 zwaar getroffen werd door de dioxinecrisis, kende het voorbije jaar betere tijden. Dit was zeker het geval vanaf het tweede kwartaal. Het jaar 2000 zal afgesloten worden met een gemiddeld geregistreerde prijs van 55 fr./kg geslacht gewicht voor de AI-kwaliteit. Dit komt neer op een stijging met 35 procent ten opzichte van 1999.
De augustus 2000-steekproef wijst voor ons land op een daling van de stapel met maar liefst 9 procent in vergelijking met augustus 1999. Aangezien het een steekproef betreft, valt het af te wachten of deze resultaten zullen bevestigd worden via effectieve tellinggegevens. Volgens de steekproefgegevens telden ons land op 1 augustus 2000 in totaal 7,125 miljoen varkens. Eén en ander zou betekenen dat de daling van de stapel, die reeds in de 15 mei-telling van dit jaar tot uiting kwam, zich verder heeft doorgezet.
Tussen 15 mei en 1 augustus 2000 zou de Belgische stapel nog met 3,4 procent gedaald zijn. De daling van de totale varkensstapel wordt voornamelijk verklaard door de daling van de vleesvarkensstapel, die op 1 augustus zou teruggelopen zijn met 12,7 procent tegenover augustus 1999. De zeugenstapel kende in dezelfde periode een daling met 6 procent.
Als gevolg van de verdere productieterugloop in Europa, blijven de prijsvooruitzichten alvast gunstig tot de zomer van volgend jaar. Op basis van de huidige beschikbare gegevens is het nog wat te vroeg om voorspellingen over het gehele jaar te kunnen doen. Wel mag verwacht worden dat de BSE-crisis in de rundveehouderij een positieve weerslag zal hebben op de varkensprijzen. Ook het uit de markt halen van de dieren ouder dan 30 maanden (dit zijn voornamelijk reforme koeien die bestemd zijn voor de productie van gehakt), zal een steun betekenen voor de varkensprijzen.

Het herstel van de biggenprijzen bleef door het biggenoverschot zeer beperkt. De invoering van het nutriëntenhalte in het kader van het MAP heeft er toe geleid dat een aantal vleesvarkensplaatsen in Vlaanderen de voorbije maanden niet werd opgevuld. Hierdoor onststond een druk op de biggenprijzen. De stijgende prijzen voor vleesvarkens werden alus niet vertaald in evenredige prijsstijgingen voor biggen.
Niet de markt, maar wel de milieuproblematiek en in het bijzonder de mestproblematiek, vormt voor de Vlaamse varkenshouderij in de nabije toekomst het zwaarste probleem.
De slachtpluimveesector kende dit jaar een stijging van de productiewaarde met 9 procent. De geproduceerde hoeveelheden liepen terug met 9 procent, terwijl de prijzen gemiddeld 20 procent hoger uitvielen in vergelijking met 1999.
Voor de eiersector viel het jaar 2000 beter uit dan vorig jaar. De Belgische eierprijzen stegen gemiddeld met 45 procent. Anderzijds viel de productie terug met 16 procent. Globaal gaf dit een toename van de productiewaarde met 21 procent.
De totale waarde van alle dierlijke producties samen zal in 2000 naar schatting met zo'n 16 procent stijgen tot 162 miljard fr.
Globale waarde eindproductie 8 procent hoger
Op basis van de bovenvermelde ramingen zou de productiewaarde van de gehele land- en tuinbouwsector in 2000 stijgen tot 286 miljard frank. Dit stemt overeen met een toename van 8 procent ten opzichte van 1999.
Aan plantenvoeding, veevoeder, zaai- en pootgoed, fytoproducten, energie, diensten en andere inputs betaalde de "nationale boerderij" dit jaar naar schatting 181 miljard fr. Dit is een stijging met bijna 8 procent ten opzichte van 1999.
Veevoeders maken bijna 50 procent uit van de totale uitgaven. Ten opzichte van 1999 zijn vooral de energiekosten sterk gestegen. De berekeningen geven een toename aan van maar liefst 40 procent. Vooral de tuinbouwsector wordt zeer sterk getroffen door de oplopende energiekosten.
Opnieuw blijkt dat de aangekochte hoeveelheden plantenvoeding en plantenbeschermingsmiddelen een verdere daling kenden. Het gaat dus over een tendens die zich verder doorzet.
Landbouwinkomen per arbeidseenheid stijgt met 16,5 procent
Na verrekening van de afschrijvingen, de uitgekeerde subsidies en de productiegebonden belastingen en rekening houdend met betaalde en berekende pachten en met betaalden en berekende interesten op het bedrijfskapitaal zou er dit jaar op de "nationale boerderij" een inkomen overblijven van bijna 65 miljard fr. Dit is bijna 14 procent hoger dan in 1999.

Zoals ook de afgelopen jaren het geval was, daalde het aantal tewerkgestelden in de sector. De afvloeid wordt dit jaar geraamd op 2,2 procent. Dit cijfer is een verderzetting van de tendens die zich ook in de voorbije jaren aftekende. Omgerekend in voltijdse arbeidsplaatsen zijn op de "nationale boerderij" momenteel nog 74 000 personen tewerkgesteld, waarvan iets minder dan 62 500 familiale arbeidskrachten.
Omdat het op de "nationale boerderij" gerealiseerd inkomen opnieuw onder minder rechthebbenden moet verdeeld worden, wordt voor 2000 een gemiddeld inkomen per voltijds tewerkgestelde arbeidskracht bekomen dat 16,5 procent hoger ligt dan in het jaar 1999.
Hierdoor bedraagt het gemiddeld familiaal landbouwinkomen in 2000 875 000 fr. Het gemiddeld brutoloon van de loon- en weddetrekkenden in ons land wordt voor 1999 geschat op 1 230 000 fr.
Dit betekent dat het inkomen per volledig tewerkgestelde arbeidskracht in de land- en tuinbouwsector, niettegenstaande een zekere inhaalbeweging dit jaar, nog 30 procent onder het inkomen van de loon- en weddetrekkenden in ons land ligt.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada